

หัวข้อวิจัย	การหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการขยะและลดปริมาณขยะสะสมใน ครัวเรือนของชุมชนในตำบลเมืองบัว อำเภอุมพหลบุรี จังหวัดสุรินทร์
ผู้ดำเนินการวิจัย	นางสาวสุภารัตน์ ปิ่นะภา นางสาวเมษยา บุญสีลา นางสาววงจันทร์ พูลเพิ่ม
หน่วยงาน	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการขยะและลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของชุมชนในตำบลเมืองบัว อำเภอุมพหลบุรี จังหวัดสุรินทร์ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ หาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการและลดปริมาณขยะในครัวเรือนของชุมชนตำบลเมืองบัว และเพื่อขยายผลแนวปฏิบัติการลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของชุมชนตำบลเมืองบัว โดยในการศึกษาวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ (1) เตรียมการ ด้านบุคลากร ร พื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2) เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล (3) ประชุมเชิงปฏิบัติเรียนรู้ร่วมกันเพื่อสังเคราะห์ข้อมูลหาแนวทางการแก้ปัญหาและรูปแบบแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดการขยะ และ (4) ติดตามผล ประเมินผล ถอดบทเรียนและสรุปผล ผู้ดำเนินการ วิจัยใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ แบบสอบถาม จัดเวทีประชุมชาวบ้าน โฟกัสกรุป ถอดบทเรียน และสรุปบทเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลจากการดำเนินการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบแนวทางการจัดการขยะที่เหมาะสมในครัวเรือนของชุมชนในตำบลเมืองบัว อำเภอุมพหลบุรี จังหวัดสุรินทร์ คือ การส่งเสริมให้ปรับพฤติกรรมการใช้สินค้าอุปโภคและบริโภค มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะในครัวเรือน มีความรู้และทักษะในด้านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะ รวมถึงการส่งเสริมให้สมาชิก มีบทบาทในการจัดการตนเองร่วมกับชุมชนของตน ส่วนในด้านการขยายผลแนวปฏิบัติลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของชุมชนตำบล เมืองบัว นั้น ควรส่งเสริมให้สมาชิกหรือผู้นำชุมชนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพื้นที่หรือชุมชนที่ประสบความสำเร็จ มีการกำกับ ติดตาม เพื่อนำผลจากการเรียนรู้มาวางแผนกิจกรรมหรือโครงการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยก ารมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน มีกิจกรรมเพื่อสร้างจูงใจ สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ การจัดการขยะ ชุมชนจัดการตนเอง การวิจัยแบบมีส่วนร่วม

Research Title	Appropriate Practices for Household Waste Management and Waste Reduction in Muangbua Subdistrict, Chumpolburi District, Surin Province
Researchers	Sudarat Peenapa Maysaya Boonsrila Wongjan Poolpoem
Institute	Thai Health Promotion Foundation (Thai Health) And Buriram Rajabhat University

Abstract

This study was a participatory action research that aimed to find the appropriate practices for household waste management and waste reduction in Muangbua Subdistrict and to extend the result to others areas. There were 4 steps of research actions which were; (1) preparing research area and researcher team, (2) collecting and analyzing data, (3) having workshop to synthesize the data in order to find the appropriate practices, and (4) following, evaluating, and summarizing the research result. Research techniques included observation, interview, questionnaire, workshop, focus group meeting, lesson learned, and lesson summary. The result showed that appropriate practices for household waste management and waste reduction in Muangbua Subdistrict were (1) to promote area members' behavior on using consumer products which produce less waste, (2) to raise awareness and knowledge on waste separation before disposal, (3) to promote the waste recycling product in order to add value and raise members' income, and (4) to raise members' rules and characters for the self-management of the community. In order to extend the appropriate practice result to other areas to create the sustainable waste management and self-management community, It is recommended that (1) the community leaders should have chances and be able to learn from others good practices, (2) the short and long term project planning should be set by community member's participation, and (3) the waste management activities should be created and continued to motivate and raise awareness of the household members.

Keywords Waste Management, Community Self-Management, Participatory Action Research